

Sagijevi govori, mada su rođeni nad jednom mučnom, iskompliriranom, nejasnom i mutnom realnošću, puni su vjere i nade. Oni su potpuno opravdali svoj naslov i učinili nam razloge, stvarne, uvjerljive, duboke i visoke, zašto kršćanstvo nije nikad umorno, zašto je uvijek prodorno, osvajalačko i preobrazujuće. Ni u najgorim situacijama pesimisti nemaju pravo, jer »Bog stramputičnim linijama i neočekivano« može izvesti obnovu, uskrsnuće i renesansu. A »religiozna je renesansa na pomolu, pa zato i duhovna renesansa čovječanstva«. Ali to nam ne daje pravo, da skrstimo ruke i romantičarski »otkrivamo« rokove boljih dana, koje nismo zaslužili. »Religija se čuva životom, a ne njezinim pretvaranjem u muzejske vrijednosti«.

Izvori, koje smo sreli i doživjeli u ovoj knjizi, nepresušivi su, jer nisu naravnog podrijetla i ljudske dubine. Ljudska dubina, ma kako bila duboka, ako ostane samo ljudska, otkriva se brzo plitkcom — i presuši. Ovdje ključaju kršćanski, milosni izvori, koji su neistraživi, neiscrpivi, jer svoje korjenje vuku iz nadprirodnih dubina, iz Boga, zato s pravom očekujemo od autora, da će nas i dalje obdarivati sa sličnim djelima.

Fra Stanko Vasilj

SLOVESNEJŠE KRŠČEVANJE

V prvih stotljećih je Cerkev skoraj vse obrede opravljala vpričo vsega občestva vernikov: ne le krst o veliki noči in birno, ki mu je takoj sledila, ne le vsako mašo, ampak celo pokoro so delili skupno vsem spokornikom. Ordlnacije so se obhajale vpričo vsega ljudstva, sodelovali so vsi duhovniki (pri konsekraciji škofa vsi škofje, kolikor jih je moglo priti, najmanj pa trije, razen v Rimu, kjer je posvečeval papež sam).

Danes se u mnogih ozirih vračamo v prvo dobo kršćanstva (po žalostnih skušnjah pretiranega individualizma preteklih stotletij) in zato liturgična konstitucija v členu 26 in 27 poudarja, da »bogosluzna opravila niso zasebna opravila, marveč sveti obredi Cerkve: ... Zato so, zadeva celotnega telesa Cerkve, ga razodevajo in nanj vplivajo«. »Kadar obredi po svoji naravi zahtevajo občestveno obhajanje... ima tako obhajanje, kolikor je le mogoče, prednost pred posamičnim in zasebnim obhajanjem«.

Dosedanji napredek liturgičnega življenja tudi v naših krajih že omogoča skoraj popolno soglasje glede občestvenega značaja maše (in birne), manj pa smo navajeni »občestvenega obhajanja« pri nekaterih zakramentih, ki bi jih tak slovesnejši, skupni obred zelo poživil, n. pr. krst in poroka. Koncil hoče preprediti vsakršni dvom o umestnosti tega mnenja in zato u členu 27 nadaljuje: »Predvsem velja to za sveto mašo ... ter za delitev zakramentov«, vendar pa noče zavajati u pretirano skrajnost glede tistih zakramentov, kjer ima zasebni značaj (in celo skritost) svoje prednosti, n. pr. pri spovedi in previdevanju. Zato je besedilu členu dostavljen izraz, da ima občestveno obhajanje prednost pred posamičnim

»kolikor je to mogoče« in »kadar obredi po svoji naravi zahtevajo občestveno obhajanje«.

Za krščevanje je že pred koncilom rimska sinoda priporočila slovesnejše obhajanje (kanon 571) »Krst otrok, ki so bili rojeni med tednom, naj se obhaja v nedeljo zvečer vpričo vsega zbranega ljudstva in ob prisotnosti župnijske duhovščine, da bi s tem razvijali občestveni čut in dali obredu slovesnejši značaj«.

V mnogih naših župnijah je še vpeljana navada, da krščujejo otroke skoraj izključno v nedeljo popodne (ker sicer botri nimajo časa, sorodniki, ki so navadno povabljeni, pa tudi ne), vendar je to krščevanje kljub skoraj istemu obhajanju ozrazito individualistično, posamično, brez navzočnosti drugih vernikov, namesto da bi uredili krst (vseh otrok, če jih je več in marsikje jih je še) ob določeni, oznanjeni uri. Mnogo lepše bi bilo to krščevanje, če ne bi bilo pred popoldanskim »naukom«, ampak del tega bogoslužja, ki bi moglo biti bolj svobodno in pestro izoblikovano, kot je navadno. Vsi navzoči verniki, zlasti otroci, bi mogli sodelovati, mogli bi zapeti primerno pesem (treba jih bo še pripraviti), vsi skupaj bi odgovarjali na duhovniškove pozdrave in se pridružili molitvam (vprašanja krščencu ostanejo seveda osebna). Kjer je v župniji več duhovnikov, bo seveda eden od njih prevzel vlogo razlagavca (in animatorja), kakor je bilo že večkrat priporočeno. Krščevavičev nagovor bo seveda nujno postal slovesnejši, ker bo namenjen vsemu občestvu.

Tako bi se vsi bolj spomnili, da je vsaka nedelja prvotni velikonočni praznik in zato spomin našega krsta — našega prehoda iz smrti u življenje. Vsi bi se tudi zavedali, da se je krščansko župnijsko občestvo pomnožilo za enega ali več božjih otrok. Navadili bi se tudi na krščevanje med velikonočno vigilijo po slovesnem blagoslovu krsne vode, ker je še premalo vpeljana. Seveda je zaradi zakoreninjenega drugačne tradicije treba računati z odporom, toda primerno prijazno valjilo in modra razlaga bo tudi našim vernikom pomagala spoznati, da v času vedno večje povezanosti med ljudmi ne sme biti življenje Cerkve in vernikov tisto, ki bi najdalj branilo ostanke individualizma.

dr. Marijan Smolik

MASOVNA ISPOVIJEDANJA

Na jednom nedavnem svečeničkom pastoralnom sastanku jedan se je stariji svećenik, — iskusan, ugledan i s višim teološkim kvalifikacijama, — kada je na tapet izašao problem potpunosti u ispovijedanju, vrlo kritično, osvrnuo na »običaj, da se u korizmi ispovjedi cijela župa u jedan ili dva dana, kad dođu u pomoć i sujedni svećenici«. Razumljivo je, kaže, da se onda ne može posvetiti potrebna pažnja svakome pokorniku, osobito ako ispovjednika nema dovoljno. »Postavlja se ozbiljno pitanje, da li takav običaj treba zadržati.« A slično je, misli on, i s »otvorenim pitanjem« naših prošteništa, ako se ne može osigurati dovoljan broj ispovjednika za ispovijedanje bez hitnje, na brzinu, pa i po